

Факультет бакалаврської підготовки

Кафедра економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	AF068 Фінансовий облік II / Financial Accounting II
Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський рівень вищої освіти
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма	Облік і аудит
Семестр	2 семестр
Факультет /відділення	Бакалаврської підготовки
Курс	1 курс (за скороченою формою навчання) 3 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	Дисципліна спрямована на оволодіння методів раціональної організації та ведення фінансового обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання й використання облікової інформації в управлінні. Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів сучасної системи наукових знань про фінансовий облік, вивчення основ методології та організації фінансового обліку пасивів на підприємствах різних форм власності; набуття спеціальних теоретичних знань і практичних навичок ведення фінансового обліку власного капіталу, зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів та складання фінансової звітності відповідно до національних стандартів з метою прийняття ефективних управлінських рішень. Дисципліна «Фінансовий облік II» є однією з провідних дисциплін і забезпечує формування у здобувачів необхідних методичних здібностей для подальшого їх використання в майбутній практичній діяльності за фахом.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=98
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	<i>Грилицька Анжела Вікторівна</i> , к.е.н., доцент бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; доцент кафедри економіки, управління та адміністрування https://www.facebook.com/anzhela.grylitska viola-albina@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	

Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oo_oo.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
Перелік програмних результатів навчання	ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування. ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на здобувача освіти	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 28 Кількість практичних занять – 28 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 64 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Поточний контроль:

	відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; тестування; додаткова робота за бажанням
Зміст дисципліни	
Модуль 1. Фінансовий облік власного капіталу та зобов'язань.	
Тема 1. Власний капітал як об'єкт фінансового обліку та фінансовий облік забезпечення майбутніх виплат та платежів	Методологічні засади обліку власного капіталу. Організація фінансового обліку власного капіталу. Фінансовий облік зареєстраційного (пайового) капіталу. Фінансовий облік елементів власного капіталу. Фінансовий облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Фінансовий облік цільового фінансування і цільових надходжень. Фінансовий облік страхових резервів
Тема 2. Фінансовий облік довгострокових і поточних зобов'язань	Загальні поняття про зобов'язання, їх класифікація, оцінка та умови визнання. Організація банківського кредитування. Фінансовий облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Фінансовий облік короткострокових позик банку.
Тема 3. Фінансовий облік розрахунків із постачальниками та підрядниками	Основні положення розрахунків з кредиторами. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображення операцій за розрахунками з кредиторами на рахунках бухгалтерського обліку. Процедура формування акту-звірки
Тема 4. Фінансовий облік розрахунків за податками і платежами	Податкова система України. Класифікація податків і зборів. Синтетичний облік податків, зборів і платежів підприємства. Податковий облік податкових витрат і податкових доходів, їх відмінності від витрат виробництва, доходів і результатів діяльності.
Тема 5. Фінансовий облік зі страхування і облік праці та її оплати	Розрахунки зі страхування: їх облік. Форми та системи оплати праці. Нормативні джерела нарахування заробітної плати. Документування розрахунків із персоналом. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків заробітної плати. Методика розрахунку та обліку лікарняних, відпусток. Організація оплати праці сумісників.
Тема 6. Фінансовий облік інших поточних зобов'язань	Фінансовий облік розрахунків з учасниками. Фінансовий облік розрахунків за іншими операціями: розрахунки за авансами одержаними; внутрішні розрахунки; внутрішньогосподарські розрахунки; розрахунки за нарахованими відсотками; розрахунки з іншими кредиторами. Фінансовий облік доходів майбутніх періодів
Модуль 2. Фінансовий облік витрат, доходів та фінансових результатів.	
Тема 7. Фінансовий облік доходів і результатів діяльності	Доходи й результати діяльності як об'єкт фінансового обліку. НПСБО 15 «Дохід». Фінансовий облік інших операційних доходів. Фінансовий облік доходів від участі в капіталі. Фінансовий облік інших фінансових доходів. Фінансовий облік інших доходів. Фінансовий облік страхових платежів. Фінансовий облік фінансових

	результатів. Аналітичний облік доходів і результатів діяльності.
Тема 8. Фінансовий облік витрат за елементами та витрат діяльності	Витрати за елементами як об'єкт фінансового обліку. НПСБО 16 «Витрати». Аналітичний і синтетичний облік витрат за елементами. Фінансовий облік загальновиробничих витрат; адміністративних витрат; витрат на збут; інших операційних витрат. Облік фінансових витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік податку на прибуток.
Тема 9. Фінансовий облік на позабалансових рахунках	Функціональне призначення позабалансових рахунків. Особливості обліку на позабалансових рахунках: орендовані необоротні активи; активи на відповідальному зберіганні. Контрактні зобов'язання; непередбачені активи та зобов'язання; гарантії та забезпечення надані. Гарантії та забезпечення отримані; списані активи; бланки суворого обліку; амортизаційні відрахування.
Тема 10. Фінансова звітність підприємства.	Призначення і склад фінансової звітності. Узагальнення даних обліку для складання фінансової звітності. Методика складання Балансу (Звіту про фінансовий стан). Порядок складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Порядок складання Звіту про рух грошових коштів. Порядок складання Звіту про власний капітал. Розкриття інформації у Примітках до фінансової звітності. Фінансова звітність за сегментами. Консолідована фінансова звітність. Особливості переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Формування інформації про пасиви у фінансовій звітності.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання організовується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума - 70 балів); підсумковий/семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу, оцінюється в 30 балів. Загальна кількість балів – 100. Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мак кількість балів

<i>Аудиторна робота</i>	40	
Експрес-опитування за темами 1-10 по 1 балу за тему*	10	
Виконані практичні завдання за темами 1-10 по 2 бали за тему*	20	
*бали розподіляються пропорційно		
Модульні контрольні роботи 1-2 по 5 балів	10	
<i>Індивідуальна самостійна робота</i>	30	
1. Аналітичний огляд наукових публікацій за обраною однією темою	20	
2. Підготувати доповідь та презентацію за обраною однією темою	(5/5) 10	
<i>Іспит</i>	30	
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
2. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль. ЗУНУ. 2023. 448 с.
3. Фінансовий облік і звітність: навчальний посібник / уклад.: С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. 388 с.
4. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Ю.А. Верига. К. Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
5. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підручник. К. Кондор. 2018.418 с.
6. Лень В.С. Звітність підприємства: підручник. 4-е видання. К. Каравела, 2018. 676 с.
7. Лисиченко О. О. Фінансовий облік: навч. посіб. К. Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 356 с.
8. Гриліцька А.В. Сучасна організація бухгалтерського обліку в умовах інтеграції до міжнародних стандартів. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор» приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права», випуск 6(49)2018, Харків, 2018. С. 212-217
http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/49_2018/47.pdf
9. Гриліцька А.В. Проблеми організації бухгалтерського обліку розрахунків з оплати ї плати на підприємстві в сучасних умовах. Журнал «Вчені записки» ТНУ ім.В.І.Вернадського. Серія: Економіка і управління», том 30 (69), №5, 2019.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2019_30%2869%29_5%281%29_25
<http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/1486/1299> №4(89)(2018) с. 88-93

10. Гриліцька А.В. Сучасна організація бухгалтерського обліку в умовах інтеграції до міжнародних стандартів Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор» приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права», випуск 6(49)2018, Харків, 2018. С. 212-217

http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/49_2018/47.pdf

11. Гриліцька А.В. Проблеми організації бухгалтерського обліку розрахунків з оплати і плати на підприємстві в сучасних умовах. Журнал «Вчені записки» ТНУ ім.В.І.Вернадського. Серія: Економіка і управління», том 30 (69), №5, 2019.

12. Гриліцька А.В. Послідовність роботи бухгалтера з електронними лікарняними листами/ Сучасні проблеми бухгалтерського обліку та фінансів: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23–24 листопада 2021 р. Київ: НУХТ, 2021. 128 с., С.11-13 <https://drive.google.com/file/d/14SQfBK7WsQgBDHbFI8u1JH6wfMSTExye/view>

13.Гриліцька А.В. Основи формування обліку в умовах міжнародної інтеграції. Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей наукової інтернет-конференції з економіки, інформаційних систем і технологій, психології та педагогіки «Світ наукових досліджень. Випуск 8». 2022. 52 с. С.11-16

[file:///C:/Users/Acer/Downloads/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2028%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Acer/Downloads/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2028%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%20(1).pdf)

14. Гриліцька А.В. Розвиток обліку в умовах міжнародної інтеграції: перспективи та сучасний стан. Сучасний стан, проблем та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 20 травня 2022 року) [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. - 318 с. С. 137-140

http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17564/2/%d0%9f%d0%a0%d0%9e%d0%95%d0%9a%d0%a2%20%d0%97%d0%91%d0%86%d0%a0%d0%9d%d0%98%d0%9a%d0%90%20d1%82%d0%b5%d0%b7%20_%d0%9d%d0%9d%d0%86%20%d0%9a%d0%91%d0%86.pdf

15. Grylitska A. FEATURES OF THE ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE ACCOUNTING OF NON-CURRENT TANGIBLE ASSETS AND DIRECTIONS FOR THEIR IMPROVEMENT. Collection of scientific works “Financial and credit systems: prospects for development”, 2023. ISSN: 2786-5002 (online); ISSN : 2786-4995 (print).

16. Нормативні документи та інтернет-ресурси.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Нормативно-правові джерела

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291. URL: zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99 (дата звернення: 15.05.2020).

2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Мінфіну України від 20.04.2015 р. № 449 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15> (дата звернення 17.03.2020).

3. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг сільськогосподарських підприємств: затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/ed20051031/find?text=%C2%E8%F2%F0%E0%F2%E8+%ED%E0+%E7%E1%F3%F2> (дата звернення: 16.01.2021).

4. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами (затверджені наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF11044> (дата звернення 13.04.2020).

5. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: наказ Мінфіну України від 29.12.2000 р. № 356. URL: https://minfin.com.ua/taxes/-/news/nnakminfin_356/nnakminfin_356.html (дата звернення: 14.04.2021).

6. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: наказ Міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. № 422. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF03202> (дата звернення 10.04.2021).

7. Методичні рекомендації щодо відображення в бухгалтерському обліку операцій з формування власного капіталу та залучення майна колишніх членів колективних сільськогосподарських підприємств новоствореними сільськогосподарськими підприємствами: наказ Міністерства аграрної політики України від 02.07.2001 р. № 190). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FIN2965> (дата звернення 10.04.2020).

8. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0390555-09> (дата звернення 10.04. 2021).

9. Національні (положення) стандарти бухгалтерського обліку. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131> (дата звернення: 16.01.2021).

10. Податковий кодекс України. Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Дата звернення: 11.04.2021).

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 11.04.2021).

12. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р № 504/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 10.04.2021).